

Prof. dr hab. Krystyna Górna

Poznań, 1.05.2024 r.

Katedra Pielęgniarstwa

Zakład Pielęgniarstwa Psychiatrycznego

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego

w Poznaniu

**Recenzja osiągnięcia i całościowego dorobku naukowego, dydaktycznego oraz organizacyjnego dr. n. o zdrowiu Jolanty Zofii Chmielowiec.
Dotyczy wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.**

Podstawą przygotowania niniejszej recenzji jest Uchwała Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, za pośrednictwem: Rady Doskonałości Naukowej w Warszawie, z dnia 06.03.2024.

Na podstawie powyższej decyzji zostałam wyznaczona do sporządzenia recenzji w postępowaniu habilitacyjnym dr. n. o zdrowiu Jolanty Zofii Chmielowiec z Katedry Higieny i Epidemiologii w Instytucie Nauk o Zdrowiu, Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze. Podstawą postępowania habilitacyjnego jest dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny i organizacyjny Kandydatki, w tym obejmujący osiągnięcie naukowe pod tytułem „Analiza czynników genetycznych, psychologicznych i środowiskowych w kontekście układu dopaminergicznego u osób uzależnionych od środków psychoaktywnych” – jako monotematyczny cykl sześciu oryginalnych publikacji.

Podstawą prawną recenzji jest art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 zm.), z uwzględnieniem kryteriów dotyczących nadawania stopnia doktora habilitowanego (art. 219 ust. ww. Ustawy).

Ogólna charakterystyka przebiegu pracy zawodowej, aktywności naukowej, dydaktycznej, popularyzatorskiej oraz organizacyjnej Habilitantki

Pani dr. Jolanta Zofia Chmielowiec w 2004 r. ukończyła studia pielęgniarские z tytułem zawodowym magistra pielęgniarstwa. Tematem pracy magisterskiej były: „Postawy pracowników służby zdrowia wobec narkomanii”. Ponadto uzyskała tytuł specjalisty w trzech dziedzinach: pielęgniarstwa psychiatrycznego, pielęgniarstwa epidemiologicznego i w

dziedzinie organizacji i zarządzania. W 2014 r. uzyskała stopień doktora nauk o zdrowiu na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, na podstawie rozprawy pt. „Wiedza i postawy wobec uzależnień od środków psychoaktywnych w grupach zawodowych: pracowników służby zdrowia, nauczycieli i policji w województwie lubuskim”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Andrzej Rajewski. Od 2021 r. jest zatrudniona w Katedrze Higieny i Epidemiologii, na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu, w Instytucie Nauk o Zdrowiu, Uniwersytetu Zielonogórskiego, w Zielonej Górze – na stanowisku adiunkta. Ponadto od 2019 r. pełni funkcję Dyrektora Instytutu Nauk o Zdrowiu ds. Kształcenia.

Dorobek naukowy habilitantki obejmuje łącznie 77 pozycji bibliograficznych w tym: 51 publikacji naukowych, 21 rozdziałów w monografiach naukowych, 1 monografię naukową, 4 doniesienia i komunikaty prezentowane na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Do czasu uzyskania stopnia doktora nauk o zdrowiu łączna wartość dorobku naukowego kandydatki wynosiła 5 pkt. MEiN, a po uzyskaniu stopnia doktora 115.286 pkt. IF oraz 4714 pkt. MEiN. Na dzień 04.09. 2023 r., Indeks Hirscha według bazy Web of Science wynosił – 7, odpowiednio według bazy Scopus – 8 oraz według bazy Google Scholar – 10. Liczba cytowań według bazy Web of Science wynosiła – 112, bez autocytowań – 66. Powyższe wskaźniki rozwoju naukowego obejmują głównie okres po uzyskaniu stopnia doktora. Należy podkreślić, iż publikacje Habilitantki, jako autorki i współautorki, są czytane i cytowane przez innych badaczy.

Pani dr uczestniczyła lub uczestniczył jako członek zespołu w czterech projektach badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych: 1) Projekt „Genetyczne uwarunkowania uzależnienia od środków psychoaktywnych, poszukiwanie endofenotypu związanego z deficytem układu nagrody w populacji osób obciążonych uzależnieniem od narkotyków” (2015-nadal) - finansowany z NCN OPUS (nr UMO-2015/19/B/NZ7/03691); Kierownik projektu prof. dr hab. Anna Grzywacz). Prace wykonane w ramach powyższego projektu zostały zawarte w cyklu obejmującym osiągnięcie naukowe Habilitantki. 2) Projekt „Analiza genotypowa, haplotypowa i poziom metylacji wybranych genów w kontekście dopaminergicznej teorii motywacji do działania i poszukiwania mocnych wrażeń u sportowców trenujących różne dyscypliny sportowe” - finansowany z NCN OPUS (nr UMO-2016/21/B/ NZ7/01068); Kierownik projektu prof. dr hab. Paweł Ciężczyk. 3) Projekt „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” na lata 2019–2022 – finansowany ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nr 002/RID/2018/19); Kierownik projektu prof. dr hab. Anna Grzywacz. 4) Projekt „Dwa oblicza

tych obszarach, w szczególności w zakresie problematyki osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Ocena osiągnięcia naukowego, które jest przedmiotem postępowania habilitacyjnego
(wg art. 219, pkt.1.2 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U.2018.0.1668 -
Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r.)

Podstawą oceny osiągnięcia naukowego Habilitantki, pt. **Analiza czynników genetycznych, psychologicznych i środowiskowych w kontekście układu dopaminergicznego u osób uzależnionych od środków psychoaktywnych**, jest monotematyczny cykl oryginalnych artykułów opublikowanych w latach 2018-2023. Prace zostały treściwie opisane w punkcie 4. Autoreferatu z uwzględnieniem wprowadzenia, podsumowania, bibliografii z dołączeniem kopii publikacji oraz oświadczeniami autorki i współautorów dotyczących indywidualnego wkładu w ich powstawaniu.

Główna tematyka sześciu prac składających się na cykl publikacji Habilitantki dotyczyła analizy powiązań wybranych polimorfizmów genów związanych z przekazywaniem dopaminergicznym u pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych z uwzględnieniem próby identyfikacji typu osobowości predysponującego do wystąpienia ryzyka uzależnienia. Habilitantka jest pierwszym autorem w trzech pracach, w tym w jednej pracy (Publikacja – 5) spośród sześciu współautorów oraz odpowiednio w dwóch pracach (Publikacja – 1, 6) spośród siedmiu współautorów. W kolejnych 3 pracach jest drugim autorem spośród odpowiednio: dziesięciu (Publikacja – 2), ośmiu (Publikacja – 3) i czterech współautorów (Publikacja – 4).

Cztery prace zostały opublikowane w czasopiśmie zagranicznych: w tym „International Journal of Environmental Research and Public Health” – 2 prace, „Journal of Clinical Medicine” – 1 praca oraz „Genes” – 1 praca (łącznie IF = 15,465 pkt. i 410 pkt. MEiN) oraz dwie prace w czasopiśmie polskich: „Annals of Agricultural and Environmental Medicine” (łącznie IF = 2,894; 200 pkt. MEiN). Sumaryczna wartość wskaźnika Impact Factor wynosi 18,359 pkt. i 610 pkt. MEiN.

Pierwsza publikacja: *Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Aleksandra Suchanecka, Grzegorz Trybek, Bożena Mroczek, Iwona Małecka, Anna Grzywacz. Associations Between the Dopamine D4 Receptor and DAT1 Dopamine Transporter Genes Polymorphisms and Personality Traits in Addicted Patients. International Journal of Environmental Research and*

dopaminy- poszukiwacze szczęścia w świetle epigenetyki” – realizowany jest od 2021 r. przez zespół badawczy, w którego skład wchodzi: prof. Pavel Ruzbarsky (University of Presov, Presov, Słowacja), prof. dr hab. Anna Grzywacz (Pomorski Uniwersytet Medyczny, Szczecin), prof. dr hab. Wojciech Czarny (Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów), dr Jolanta Chmielowiec (Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra).

Kandydatka czynnie uczestniczy w organizacji i jako prelegentka w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i zagranicznym, w szczególności powiązanych z problematyką uzależnienia od środków psychoaktywnych. Ponadto realizuje działalność na rzecz promocji nauki skierowaną głównie do środowiska pielęgniarskiego.

Działalność dydaktyczna habilitantki obejmuje przede wszystkim aktywność na Uniwersytecie Zielonogórskim. Prowadzi ona zajęcia dydaktyczne dla kierunków: pielęgniarstwo, pedagogika i lekarski, wykorzystując nowoczesne metody aktywizujące studentów. Na kierunku pielęgniarstwo pełniła lub pełni funkcję promotora: 25 prac magisterskich i 90 licencjackich oraz funkcję recenzenta: 19 prac magisterskich i 60 licencjackich. Pełniła funkcję promotora pomocniczego jednej rozprawy doktorskiej Zbigniewa Kędrackiego pt. „Genetyczne uwarunkowania uzależnień a nawroty czynnego używania substancji psychoaktywnych”.

Od marca 2016 r. pełni funkcję opiekuna Studenckiego Koła Naukowego „Salus”. Studenci pod opieką Pani dr współpracują ze studentami z innych ośrodków akademickich, czego wynikiem są prace opublikowane w czasopismach naukowych i uczestnictwo w konferencji naukowo-szkoleniowej.

Poza osiągnięciami naukowo-badawczymi oraz dydaktycznymi, Pani dr realizuje szeroko zakrojoną działalność organizacyjną, która obejmuje zarówno aktywność na Uczelni jak i poza nią, współpracując z otoczeniem społecznym i gospodarczym. W ramach powyższej działalności pełni wiele funkcji, w tym w zespołach eksperckich i konkursowych.

Podsumowaniem działalności w wymienionych obszarach są odznaczenia i nagrody, w tym Medal Komisji Edukacji Narodowej” za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania nadane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Nagroda Rektora II stopnia dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe, artystyczne i dydaktyczne.

Reasumując, wysoko oceniam działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną oraz organizacyjną habilitantki. Zaświadcza ona o znaczącym zaangażowaniu i profesjonalizmie w

Public Health, 2018, vol. 15, iss. 10, 1-12 dotyczy analizy polimorfizmów genów odpowiedzialnych za przebieżność w układzie dopaminergicznym mózgu oraz ich powiązania z cechami osobowości u osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Badaniem objęto 299 mężczyzn uzależnionych od substancji psychoaktywnych i 301 osób z grupy porównawczej osób zdrowych. Wszyscy pacjenci (poza palaczami) byli rekrutowani w ośrodkach leczenia uzależnień, po co najmniej 3 miesięcznej abstinencji. Wyniki badania wykazały, że u osób uzależnionych w porównaniu z grupą porównawczą występowała zwiększona częstotliwość genotypu *DRD4* oraz allelu krótkiego. W badanej grupie zaobserwowano tendencję wskazującą na zależność polimorfizmu genu *DRD4* z cechą ekstrawersji według kwestionariusza NEO-FFI, a w przypadku genu *DAT1* z cechą ugodowości. Analiza genotypów *DAT1* i częstotliwości występowania alleli w badanych grupach nie wykazała różnic w zakresie ich dystrybucji. Autorzy podkreślili, iż w porównaniu z innymi badaniami, na uwagę zasługuje polimorfizm genu *DRD4* powiązany z występowaniem cechy osobowości związanej z poszukiwaniem nowych bodźców, która z kolei łączy się z podatnością do występowania uzależnień. W mojej ocenie zastosowana metodyka badawcza, pomimo objęcia badaniem grup mężczyzn, świadczy o rzetelności przeprowadzonych analiz w zakresie polimorfizmów genów odpowiedzialnych za przebieżność w układzie dopaminergicznym mózgu oraz ich powiązania z cechami osobowości u osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Praca stanowi oryginalny wkład w obszar dotyczący powiązań uzależnienia z cechami osobowości i genetyką oraz wskazuje na potrzebę ich kontynuowania z uwzględnieniem większych grup badanych, w tym kobiet. W mojej ocenie, podobnie jak i autorów pracy wyniki badania mogą przyczynić się do rozwoju działań profilaktycznych, szczególnie w zakresie wczesnych badań przesiewowych.

Druqa publikacja: Milena Lachowicz, Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Aleksandra Suchanecka, Jolanta Masiak, Monika Michałowska-Sawczyn, Bożena Mroczek, Artur Mierzecki, Iwona Ciechanowicz, Anna Grzywacz. *Significant association of DRD2 and ANKK1 genes with rural heroin dependence and relapse in men. Annals of Agricultural and Environmental Medicine*, 2020, 1-5 koncentruje się na analizie haplotypów zlokalizowanych w regionie genów *DRD2/ANKK1*. Badaniem objęto dwie homogenne podgrupy mężczyzn: uzależnionych od heroiny (n=61) oraz uzależnionych od heroiny z co najmniej dwoma nawrotami choroby w ciągu ostatnich dwóch lat (n=21). Grupy wydzielono z grupy badanej 301 mężczyzn uzależnionych od wielu substancji psychoaktywnych, którzy przebywali w ośrodku odwykowym. Pomimo niedużej liczebności badanych podgrup, w badaniu wykazano związek haplotypu zbudowanego z wariantów polimorficznych zlokalizowanych w regionie

DRD2/ANKK1 z uzależnieniem od heroiny i możliwym nawrotem używania heroiny w okresie abstynencji. Powyższe badania mogą stanowić wyznacznik dalszych badań wśród osób uzależnionych od wielu substancji psychoaktywnych z uwzględnieniem również jednorodnych grup, jednak powinny one obejmować liczniejsze grupy badanych, w tym kobiety.

Trzecia publikacja: *Milena Lachowicz, Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Aleksandra Suchanecka, Monika Michałowska-Sawczyn, Artur Mierzecki, Bożena Mroczek, Anna Grzywacz. Psychological factors and genetic characteristics of rural cannabis users. Annals of Agricultural and Environmental Medicine, 2020, 1-9* podobnie wpisuje się w nurt badań dotyczący analizy zależności pomiędzy czynnikami genetycznymi i cech osobowości u osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Celem badania była ocena cech osobowości mierzonych Pięcioczynnikowym Inwentarzem NEO-FFI i Inwentarzem Stanu i Cechy Lęku (STAI), w połączeniu z analizą polimorfizmów tag1B rs1079597 i Tag1D rs1800498 zlokalizowanych w genie DRD2. Grupę badaną stanowiło 214 osób zamieszkałych na terenach wiejskich zażywających kannabinoidy, po co najmniej 3 miesięcznej abstynencji oraz 301 osob z grupy kontrolnej. W obu grupach wykonano ten sam test psychometryczny i genotypowanie metodą real-time PCR. W wyniku przeprowadzonych analiz autorzy stwierdzili, że osoby zażywające konopie indyjskie w porównaniu z grupą kontrolną wykazywały odmienne cechy osobowości i uzyskały istotnie wyższe wartości lęku jako stanu i cechy oraz w skali Neurotyczności i Otwartości, podczas gdy odpowiednio istotnie niższe wyniki w skali: Ekstrawersja, Ugodowość i Sumienność. U osób zażywających konopie indyjskie wykryto związek pomiędzy podskalą lęku jako cechy a polimorfizmem DRD2 Tag1B rs1079597. Nie wykazano różnic pomiędzy grupą badaną a grupą kontrolną w zakresie cech osobowości w zależności od DRD2 Tag1D rs1800498. Natomiast u osób uzależnionych, w oparciu o wieloczynnikową analizę wariancji, wykryto interakcję pomiędzy czynnikami genetycznymi a cechami osobowości wykazując zależność pomiędzy cechami ekstrawersji a polimorfizmem genu DRD2 Tag1D rs1800498. W tej pracy autorzy ponownie udowodnili występowanie powiązania cech psychologicznych i czynników genetycznych w rozwoju uzależnienia od środków psychoaktywnych, w tym przypadku od marihuany, co stanowi kolejny przyczynek do lepszego zrozumienia rozwoju uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz w perspektywie wdrożenia skuteczniejszych działań profilaktycznych i terapeutycznych. Dalsze badania w tym obszarze również wymagają objęcia większej liczby badanych grup, w tym kobiet, a także zastosowania większej liczby testów psychometrycznych oraz genów kandydujących.

Czwarta publikacja *Jolanta Masiak, Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Anna Grzywacz. DRD4, DRD2, DAT1, and ANKK1 Genes Polymorphisms in Patients with Dual Diagnosis of Polysubstance Addictions. Journal of Clinical Medicine, 2020, Vol. 9, 1-15*, praca stanowi kolejną analizę polimorfizmów genów zlokalizowanych w genach uczestniczących w regulacji szlaku dopaminergicznego (DRD4, DRD2, DAT1, ANKK1), zgodnie z założeniem teorii wskazującej na istnienie komponenty genetycznej w uzależnieniach. Grupę badaną stanowiło 300 pacjentów płci męskiej z podwójną diagnozą, tj. ze współwystępowaniem zaburzenia psychicznego z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, w tym od środków pobudzających (stymulantów) (n=247) oraz 301 osób nieuzależnionych. Genomowy DNA ekstrahowano z krwi żyłnej za pomocą standardowych procedur. W uzyskanych przez autorów wynikach zwraca uwagę: po pierwsze istotnie częstsze występowanie zaburzeń psychiatrycznych w grupie mężczyzn uzależnionych od wielu substancji, w tym od stymulantów w porównaniu z osobami uzależnionymi od innych substancji, ale nie od używek oraz w porównaniu z osobami nieuzależnionymi, po drugie wykazanie istotności statystycznych w zakresie częstości występowania polimorfizmu genu DRD4 Ex3, w tym wykazanie w grupie badanej częstszego występowania genotypu s/s oraz po trzecie stwierdzenie, u pacjentów uzależnionych z podwójną diagnozą, różnic w rozmieszczeniu alleli w zależności od rodzaju współwystępujących zaburzeń psychiatrycznych. W tym zakresie wykazano, że występowanie epizodów depresyjnych, dystymii, zaburzeń psychiatrycznych i uogólnionych zaburzeń lękowych było symptomatyczne dla genotypów z allelami krótkimi s polimorfizmu genu DRD4 Ex3. W tej pracy autorzy dowiedli występowania określonych cech genotypowych i allelicznych u osób uzależnionych, co stanowi znaczący wkład dla obszaru badań zajmujących się wyjaśnianiem udziału czynnika genetycznego w uzależnieniach od środków psychoaktywnych, co ma również istotne przełożenie dla praktyki klinicznej.

Piąta publikacja *Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Jolanta Masiak, Tomasz Pawłowski, Dariusz Larysz, Anna Grzywacz. Analysis of Relationships between DAT1 Polymorphism Variants, Personality Dimensions, and Anxiety in New Psychoactive Substance (Designer Drug) (NPS) Users. Genes, 2021, Vol. 12, 1–12*. Tym razem autorka ze współautorami badała polimorfizm genu transportera dopaminy (DAT1) z uwzględnieniem analizy wymiarów osobowości (NEO-FFI) i nasilenia poziomu lęku (STAI). Badania przeprowadzono wśród 13 osób zażywających tzw. nowe substancje psychoaktywne (NSP), czyli dopalacze, po co najmniej 3 miesięcznym okresie abstynencji z uwzględnieniem grupy porównawczej osób zdrowych bez uzależnień (n=301). Zarówno pomiędzy grupami jak i w badanej grupie osób zażywających NSP nie wykazano istotnych statystycznie różnic w zakresie

częstości występowania genotypów pomiędzy poszczególnymi wariantami polimorfizmów DAT1. Według autorki i współautorów mogło to być związane z małą jednorodnością grupy badanej pod względem jednego typu substancji oraz brakiem ciągłości w ich zazywaniu. W badanej grupie stosujących NSP w porównaniu z grupą kontrolną stwierdzono wyższe wartości poziomu neurotyczności oraz większe nasilenie objawów lękowych jako cechy i stanu, podczas gdy niższe wyniki dotyczyły ekstrawersji i ugodowości. Główną wartością powyższego badania było wykazanie u osób stosujących NPS interakcji między występowaniem cech neurotyzmu a polimorfizmem genu *DAT1*, którego ekspresja odgrywa znaczącą rolę w przekazywaniu dopaminergicznym.

Szósta publikacja *Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Jolanta Masiak, Małgorzata Śmiarowska, Aleksandra Strońska-Pluta, Violetta Dziedziejko, Anna Grzywacz. Association between Polymorphism rs1799732 of DRD2 Dopamine Receptor Gene and Personality Traits among Cannabis Dependency. International Journal of Environmental Research and Public Health, 2022, 1-12*, podobnie jak wcześniejsze publikacje wpisuje się w nurt badań dotyczących genetycznych i osobowościowych uwarunkowań występowania zaburzeń związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, szczególnie wpływających na neurotransmisję dopaminergiczną w mózgu i pełniących znaczącą rolę w ich rozwoju. Tym razem autorka i współautorzy autorzy analizowali związek pomiędzy polimorfizmem genu *DRD2* rs1799732 i określonych cech osobowości a występowaniem uzależnienia od kanabinoidów. Grupa badana składała się z 515 mężczyzn. Spośród nich u 214 pacjentów zdiagnozowano uzależnienie od konopi indyjskich, a 301 nie było uzależnionych. Wykazano, że u osób uzależnionych od kanabinoidów w porównaniu z grupą kontrolną wykazano istotnie wyższy poziom lęku w obu badanych wymiarach, większe nasilenie cechy neurotyczności i otwartości oraz niższy poziom ekstrawersji, ugodowości i sumienności, natomiast nie stwierdzono istotnej statystycznej różnicy w częstości występowania polimorfizmów genu *DRD2* rs1799732. U osób uzależnionych od kanabinoidów wykazano istotny statystycznie związek pomiędzy polimorfizmem genu *DRD2* rs1799732 a poziomem lęku jako cechy, co zdaniem autorów wskazuje na biologiczne uwarunkowania uzależnienia od kanabinoidów. Wartość uzyskanych wyników uzyskanych przez autorkę i współautorów również dowodzi roli określonych genetycznych i osobowościowych uwarunkowań w rozwoju uzależnienia, w tym przypadku od powszechnie dostępnych kanabinoidów oraz pozwoli przyczynić się do wdrożenia skuteczniejszych działań profilaktyczno-terapeutycznych.

Podsumowując: Przedstawiony jako „osiągnięcie naukowe” cykl sześciu publikacji Kandydatki opublikowano w recenzowanych czasopismach naukowych, które znajdowały się ministerialnym wykazie czasopism (art. 267 kryteriów ewaluacji jakości działalności naukowej ust. z dnia 20 lipca 2018 r.). Publikacje są tematycznie spójne i dotyczą analizy związku wybranych polimorfizmów genów związanych z przekazywaniem dopaminergicznym u pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz próbę identyfikacji typu osobowości predysponującego do ryzyka uzależnienia. Wkład Habilitantki we wszystkich sześciu pracach jest znaczący, w tym za fundamentalny uważam jej udział w trzech pracach, w których jest pierwszym autorem. W związku z powyższym stwierdzam, że publikacje Pani dr n. o zdrowiu Jolanty Zofii Chmielowiec stanowiące osiągnięcie naukowe są jej oryginalnym, autorskim wkładem w pogłębianiu wiedzy w obszarze patogenezy uzależnienia od środków psychoaktywnych z uwzględnieniem roli czynników psychologicznych i genetycznych oraz przyczyni się do podejmowania kompleksowych działań profilaktycznych i terapeutycznych u osób uzależnionych.

Dodatkowy dorobek naukowy stanowiący uzupełnienie cyklu wskazanego, jako szczególne „osiągnięcie naukowe”, obejmuje publikacje naukowe, rozdziały w monografiach, doniesienia i komunikaty z konferencji krajowych i zagranicznych, w tym dotyczący również problematyki uzależnienia w powiązaniu z czynnikami genetycznymi i psychologicznymi (łącznie 77 pozycji). Łączna wartość dorobku naukowego wynosi 115.286 pkt. IF oraz 4714 pkt. MEiN. Znaczącym wymiarem aktywności naukowej Habilitantki jest również jej uczestnictwo w czterech projektach badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych.

Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej (warunek nadania stopnia dr. habilitowanego wg art. 219, pkt.13, ustawy 2.0)

Kandydatka w 2020 r. była członkiem komitetu naukowego VII konferencji „Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie” zorganizowanej przez Europejskie Centrum Kształcenia Podyplomowego, Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Uniwersytetu Medycznego w Warszawie, Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, Uniwersytetu w Zielonej Górze oraz Państwową Medyczną Wyższą Szkołę zawodową w Opolu. W 2019 r. pełniła funkcję promotora pomocniczego rozprawy doktorskiej Zbigniewa Kędrackiego „Genetyczne uwarunkowania uzależnień a nawroty czynnego używania substancji psychoaktywnych” w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie. Od

2021 r. współpracuje naukowo z międzynarodowym i międzyuczelnianym zespołem badawczym w skład, którego wchodzi: prof. Pavel Ruzbarsky (University of Presov, Presov, Slovakia), prof. Anna Grzywacz (Pomorski Uniwersytet Medyczny, Szczecin), prof. Wojciech Czarny (Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów), Jolanta Chmielowiec (Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra).

WNIOSEK

Oceniając przedstawiony przez Habilitantkę całościowy dorobek: naukowo-badawczy, dydaktyczny i organizacyjny, w tym „osiągnięcie naukowe”, po uzyskaniu stopnia doktora, stwierdzam, że stanowi on znaczące, indywidualne oraz oryginalne osiągnięcie w obszarze dyscypliny nauk o zdrowiu i spełnia wymagania określone w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. W związku z powyższym wnioskuję o nadanie Pani dr n. o zdrowiu Jolancie Zofii Chmielowiec stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medycznej i nauki o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

prof. dr hab. n. med. Krystyna Góma

